

[Per Hækkerup.]

da vel nok nå det resultat, at der ganske automatisk sker en forskydning af grænserne mellem de sager, hvor de kommunale udvalg har en selvstændig beføjelse, og de sager, hvor de kommunale udvalg kun foretager en indstilling til den samlede kommunalbestyrelse, der derefter overtager ansvaret for sagernes videre behandling og afgørelse. Hvis det sidste sker, er sagerne ikke undergivet klage til ombudsmanden, men hvis det første sker, kan de være det.

Dernæst er der den tredje begrænsning, der finder udtryk i lovforslagets nr. 3, hvor der tales om „de særlige vilkår, hvorunder det kommunale styre virker.“ Det er jo en temmelig udflydende udtalelse, hvis egentlige indhold det er vanskeligt at få et klart indtryk af.

Endelig bemærker jeg, at der i nr. 4 er sket en præcisering af den ændring, der blev indføjet i ombudsmandsloven i 1959, idet det siges i § 6, stk. 3, at klage kan ikke indgives til ombudsmanden, forinden højere myndighed har truffet afgørelse i sager, hvor en sagsafgørelse kan indankes for en højere myndighed.

Disse bestemmelser kan man altså efter min opfattelse vel diskutere, men i det store og hele må man vel sige, at de i en vis udstrækning imødekommer hensynet til det kommunale selvstyre.

Mere tvivlende er jeg derimod over for de tilfælde, hvor det drejer sig om ombudsmandens bemyndigelse til af egen drift at optage sager til behandling. Her drejer det sig for det første ikke kun om rekurs-sager til statsmyndigheden; det vil desuden også kunne gælde sager, der har været behandlet i den samlede kommunalbestyrelse. Det er egentligt vanskeligt at forstå, at man afviser, at ombudsmanden skal have adgang til at behandle klager i sådanne tilfælde, og så samtidig vil give ham adgang til af egen drift at optage de samme sager. Jeg vil dog synes, at når man betragter det første som en vis garanti for det kommunale selvstyre, undergraver man med det andet i endnu højere grad det kommunale selvstyre. Derfor vil jeg tillade mig at sætte et stort spørgsmålstegn ved, om det virkelig ud fra hensynet til det kommunale selvstyre er forsvarligt med

den formulering, der findes i lovforslagets nr. 4, sidste afsnit. Der er i virkeligheden for ombudsmandens adgang til af egen drift at optage sager vedrørende den kommunale administration, så vidt jeg kan se, kun to begrænsninger. Der er den ene begrænsning, som ligger i, at ombudsmanden skal tage hensyn til de særlige vilkår, hvorunder det kommunale styre virker, og så er der desuden den begrænsning, som finder udtryk i nr. 4, sidste afsnit, hvor det hedder, at de i § 4, stk. 2, nævnte begrænsninger gælder ikke, for så vidt der er tale om krænkelse af væsentlige retlige eller administrative interesser. Hvem skal afgøre, om der foreligger krænkelse af væsentlige retlige eller administrative interesser? Skal det ligge helt og alene i ombudsmandens hånd? I så fald vil det netop sige, at det kommunale selvstyre gennem en fortolkning er lagt direkte i ombudsmandens hånd. Jeg må sige, at jeg finder heller ikke denne begrænsning tilstrækkelig, og jeg kunne ønske mig, at vi i ombudsmandsudvalget, som jeg går ud fra at lovforslaget skal henvises til, får adgang til en detaljeret drøftelse af, hvilke konsekvenser dette indebærer.

Jeg vil endelig gerne bemærke, at den højtærede justitsminister i sin fremsættelsestale har sagt, at regeringen ikke har gjort udvalgets lovudkast til genstand for en mere indgående behandling og har fremsat forslaget, som det er forelagt af udvalget, bortset fra enkelte redaktionelle ændringer, og har fremsat det som et arbejdsgrundlag for det høje tings fremtidige overvejelser og drøftelser. Det er en slags teknisk fremsættelse, om jeg så må sige. Jeg kan måske derfor ikke forlange eller forvente et svar fra den højtærede justitsminister på det spørgsmål, jeg har stillet, og de spørgsmålstegn, jeg har sat ved forskellige af bestemmelserne. Men så kan vi måske få lejlighed til at få besvarelser og afgørelser af fortolkninger i ombudsmandsudvalget.

Vagn Bro: Det af den højtærede justitsminister fremsatte og i dag i folketinget til første behandling foreliggende forslag til lov om ændringer i lov om folketingets ombudsmand er jeg på mit partis vegne i stand til at anbefale til en velvillig behandling i et